

Göteborgs Stad

Miljö

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2011-04-11
05765/11

Stadsmiljöavdelningen

Pia Almbring
Telefon 031-368 37 91
E-post: pia.almbring@miljo.goteborg.se

Strategi för energieffektivisering i Göteborgs Stad med måluppfyllelse år 2014 och år 2020

Förslag till beslut

Nämnden beslutar att den preliminära strategin skickas ut på remiss enligt sändlista till berörda nämnder och bolag med svar senast 1 juli 2011.

Ärendet

Göteborgs Stad har beviljats stöd från Energimyndigheten för att arbeta med energieffektivisering i den egna organisationen för perioden 2010-2014. Stödet får användas till strategiskt arbete och omfattar de bostäder, lokaler och transporter som staden äger. Syftet med stödet och projektet är att ta fram en strategi för energieffektivisering och sedan aktivt arbeta för att genomföra denna. Strategin ska omfatta en nulägesanalys med en identifiering av de betydande energiaspektrerna, målen som kommunen avser att uppnå till år 2014 och 2020 samt en handlingsplan för detta arbete.

Arbetet med strategin för energieffektivisering startades sent i höstas. Ett intensivt arbete har pågått i arbetsgrupperna för att den preliminära strategin skulle hinna levereras till Energimyndigheten i tid till den 31 mars. Den politiska förankringsprocessen hanns därför inte med innan redovisningen till Energimyndigheten den 31 mars. Detta är inte heller att krav från Energimyndigheten, vår redovisning var därför preliminär.

Energimyndigheten har särskilt tryckt på vikten av att strategin för energieffektivisering förmedlas vidare inom den egna organisationen. De flesta organisationer inom Göteborgs Stad omfattas av strategin och är därför viktiga aktörer för genomförandet. Förvaltningen anser därför att även de förvaltningar och bolag som inte direkt har varit med vid utarbetningen av strategin även ska ges möjligheter att komma med synpunkter.

Sammanfattningen från rapporten bifogas som bilaga. Rapporten i sin helhet finns att hämta i nämndens databas.

Göteborg den 19 april 2011

Christina Börjesson
Direktör

Pernilla Rydeving
Tf avdelningschef

Bilaga 1 Sändlista
Bilaga 2 Sammanfattning

Bilaga 1

Sändlista

Byggnadsnämnden

Fastighetsnämnden

Förvaltnings AB Framtiden

Gatubolaget

Göteborg Energi AB

Higabgruppen

Lisebergskoncernen

Lokalförvaltningen

Port operation AB

Trafiknämnden

Upphandlingsbolaget

Älvstranden Utveckling AB

Bilaga 2

Sammanfattning Strategi för energieffektivisering i Göteborgs Stad till 2014 och 2020

Göteborgs Stad har beviljats stöd från Energimyndigheten för att arbeta med energieffektivisering i den egna organisationen för perioden 2010-2014. Stödet får användas till strategiskt arbete och omfattar de bostäder, lokaler och transporter som staden äger. Syftet med stödet och projektet är att ta fram en strategi för energieffektivisering och sedan aktivt arbeta för att genomföra denna.

Projektet har medfört att en samlad helhetsbild av stadens energianvändning har tagits fram. Det fortsatta arbetet med energieffektiviseringsstödet innebär en möjlighet för staden att höja ambitionsnivån genom systematiskt arbete, kunskapsstöd och kunskapsutbyte. Insamlandet av data, analysen av resultatet och det vidare arbetet i arbetsgrupperna har skapat en viktig samordning inom staden vilket även var syftet när stödet söktes.

Strategin ska omfatta en nulägesanalys med en identifiering av de betydande energiaspekterna, målen som kommunen avser att uppnå till år 2014 och 2020 samt en handlingsplan för detta arbete. Strategin har arbetats fram i samarbete med de stora kommunala fastighetsförvaltarna, Göteborg Energi, trafikkontoret och miljöförvaltningen. Den preliminära strategin har redovisats till Energimyndigheten men ska även förankras i staden.

Miljöförvaltningen ansvarar för och driver projektet med en projektledare. Expertkompetens är upphandlad till stöd för projektledaren i arbetet med fastighetsförvaltarna. Två arbetsgrupper, en för fastigheter (med representanter från Higabgruppen, Lokalförvaltningen, Älvstranden Utveckling AB, Förvaltnings AB Framtiden, Göteborg Energi, miljöförvaltningen, Profu) och en för fordon (trafikkontoret, miljöförvaltningen) deltar i arbetet.

Till projektet har knutits en styrgrupp med representanter från miljöförvaltningen, stadskansliet, Göteborg Energi och trafikkontoret. Arbetsgruppen i staden för Borgmästaravtalet är referensgrupp. Den politiska styrgruppen för miljö, klimat och EU:s vattendirektiv hålls informerad i frågan.

Nulägesbeskrivning

Nulägesbeskrivningen ska ge en inblick i kommunens användning av energi till lokaler, bostäder och transporter under 2009. Den visar att det användes 1332 GWh till 9,1 miljoner kvm lokaler och bostäder (till en kostnad av ca 890 miljoner kr exkl. moms) och drygt 21 GWh till kommunens 2240 lätta fordon samt 35 GWh till kommunens gatu- och parkbelysning. 70 % av den köpta elen var någon form av ”miljömärkt” el. Fjärrvärmens svarar för 97 % av den levererade värmen och 3 % av fjärrvärmens var ”Bra miljöval”. Produktionen av förnybar energi från sol och vind är blygsam.

Analysen visar även på att vid en jämförelse mellan rikets flerbostadshus (utifrån den klimatzon som Göteborg tillhör samt avseende allmännyttan) och våra flerbostadshus är värmeanvändningen per kvm generellt högre i våra bostäder. Värmeanvändningen i våra lokaler ligger däremot på motsvarande sätt under rikets genomsnitt.

Vad gäller transporter så har det inte varit enkelt att få fram statistik bl a saknas bilarnas körsträckor, antalet leasing- och tjänstebilar. En del uppskattningar har varit nödvändiga för att ta fram det underlag som Energimyndigheten efterfrågar. Men det har också kommit fram intressant information som är värt att gå vidare med, bl a så visar det sig att ca 15 % av våra interna tjänsteresor med bil görs med privata fordon.

Mål

Förslag till mål för fastigheter:

Energianvändningen, kWh per kvadratmeter, i lokaler och bostäder ska minska med 7 % till 2014 och 15 % till 2020 jämfört med 2009.

Målet för fastighetsbeståndet har utgått från förslaget till det lokala miljömålet God byggd miljö. Här har samma linjära effektiviseringstakt använts, 1,2 % per år.

Förslag till mål för transporter:

Göteborgs stad avser att uppnå en energieffektivisering av kommunens egna transporter med 740 MWh till och med år 2014 och 1730 MWh till år 2020. Detta motsvarar en procentuell minskning av energianvändningen mellan basåret 2009 och år 2014 på 3 % respektive 7 % år 2020.

Målet för stadens transporter har utgått från den förväntade effektiviseringen som följer av mål och policys i staden samt Samverkansgruppen för miljöfordons förslag till nytt mål för energieffektivisering i kommunens fordonspark. Målet är inte optimalt men det bästa vi har att utgå ifrån i dagsläget.

Handlingsplan

Handlingsplanen för fastighetsbeståndet har utformats i handlingsplansområden där åtgärderna delats in i olika områden som energitillförsel, värmeeffektivisering, eleffektivisering, ombyggnation, brukarpåverkan, fjärrvärme/fjärrkyla. De olika organisationerna har även i en tabell tidssatt sina åtgärdsförslag. Dessa utgår från respektive organisations enskilda handlingsplaner som finns med som en bilaga. Med de redovisade åtgärderna anser de kommunala fastighetsförvaltarna att de uppställda målen ska klaras.

I handlingsplanen för transporter har följande områden för åtgärder valts ut; effektivisering av fordon, bilpoolsstrategi, användning av privat bil i tjänsten, cykelförmåner, drivmedelsstrategi, ISA-system, körsträckor, inventering av leasing- och tjänstebilar, resfria möten, fordonsutredningar, forum för utbyte av kunskap och idéer och utveckling av klimatkompensationen.

Förutom detta har vi kommit fram till två övergripande åtgärder i form av utredningar som behövs för att förtydliga energiarbetet inom stadens organisation. Dessa är;

- Lönsamhetskraven skiljer sig för de olika bostadsbolagen beroende på var i staden fastigheten finns. Detta medför att det är sämre lönsamhet att genomföra energiåtgärder i förortsområdena vilket kan medföra en ytterligare segregering i staden. Vi bör därför utreda möjligheterna att utjämna dessa räntekrav.
- För att undvika olika syn på miljönyttan med värmeeffektivisering är det viktigt att vi har samsyn inom kommunkoncernen på hur primärenergifaktorn^{*)} för fjärrvärme viktas. Fjärrvärmens har enligt Energieffektiviseringsutredningen viktats med faktorn 1 vilket har ifrågasatts av de stora fastighetsförvaltarna i arbetet med framtagandet av strategin.

Energimyndigheten önskar förutom tidssatta åtgärder även en beräknad kostnad för åtgärderna. Vi har valt att inte redovisa kostnaderna i nuläget då detta varit svårt att få fram på den korta tid vi haft för sammanställningen.

Uppföljning

All uppföljning och rapportering sker genom att varje kommun som beviljas stöd årligen rapporterar vissa uppgifter till Energimyndigheten via ett elektroniskt system. Rapporterade uppgifter kommer att användas för att beräkna effekter av energieffektiviseringsarbetet.

Samråd och uppföljning ska ske kontinuerligt internt, i styr- och arbetsgrupperna som träffas regelbundet. Arbetsgruppernas arbete bör fortsätta och anpassas efter behov under kommande år.

Mycket värdefull information har kommit fram vid framtagandet av strategin. Men ytterligare analys och resonemang om hur vi går vidare behövs och kommer att göras i det fortsatta arbetet.

*) "Primärenergi" innebär att man inte bara tar hänsyn till energiinnehållet i den el, olja, fjärrvärme etc man köper hem till sitt hus, utan också till hur mycket energiresurser det gått åt att framställa den köpta energin. Man räknar hela vägen från den orörda naturresursen (kol, olja, sol, vind etc) och inkluderar energin det går åt att bryta, förädla, producera och transportera fram till den färdiga energi man får levererad. Primärenergin beräknas i praktiskt arbete genom att multiplicera den köpta energin med olika faktorer.